

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 4PP/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010909
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Martin Floriš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120010909.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z predsedu JUDr. Mgr. Martina Floriša, PhD. a členov Mgr. Lukáša Vaška, PhD. a PhDr. Gabriely Brestovanskej v trestnej veci odsúdeného: H. U., nar.: XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.07.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) a b), § 66 ods. 2 Tr. zák sa odsúdený :

H. U., nar.: XX.XX.XXXX, Q.,
adresa na doručovanie: A. XXX,
t.č.: ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozsudkom OS Nitra zo dňa 5.3.2018, sp. zn.: 33T/136/2017,
- trestným rozkazom OS Nitra zo dňa 10.11.2015, sp. zn.: 2T/107/2015 v spojení s uznesením OS Nitra zo dňa 25.06.2018, sp. zn.: 2T/107/2015,

zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 21.04.2020 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného H. U., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej uviedol, že žiada o podmiennečné prepustenie.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený :

- trestným rozsudkom OS Nitra zo dňa 5.3.2018, sp. zn.: 33T/136/2017,
- trestným rozkazom OS Nitra zo dňa 10.11.2015, sp. zn.: 2T/107/2015 v spojení s uznesením OS Nitra zo dňa 25.06.2018, sp. zn.: 2T/107/2015,

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného, hodnotením ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, rozhodnutím súdu a aktuálnym odpisom registra trestov.

Na základe dopytu konajúceho súdu, doručil riaditeľ ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou hodnotenie k návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného v nasledovnom znení :

Začiatok hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

„Odsúdený H. U., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa 10.10.2017 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Umiestnený bol na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v tunajšom ústave bolo spočiatku na požadovanej úrovni, až na záznam, že počas kontroly nemal pri sebe identifikačný preukaz odsúdeného. Neskôr nastúpil výraznejší negatívny trend. Je zaevidované, že opakovane nerešpektoval pokyn príslušníka, bol opakovane neustrojený podľa určených vzorov, mal neporiadok v osobných veciach, odmietol sa zapojiť do udržiavania čistoty na izbe, vo výdajni stravy svojvoľne opustil oddiel, nedodržiaval pokyny pre výdaj stravy, správal sa arogantne voči príslušníkov, neoprávnenne prebral stravu, počas kontroly mal opakovane neporiadok v osobných veciach, chýbali mu povolené veci a prechovával nepovolené predmety. Na základe uvedených nedostatkov bol dňa 23.03.2020 preradený na oddiel s diferenciačnou skupinou „C“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného na tunajšom oddiele je doposiaľ bez zaevidovaných podstatných negatívnych poznatkov. Celkové správanie a vystupovanie počas výkonu trestu však s poukazom na vyššie uvedené poznatky, nemožno hodnotiť pozitívne. Príkazy a nariadenia príslušníkov teda nie vždy rešpektoval. Nechodil riadne ustrojený a upravený, v osobných veciach si neudržiaval požadovaný poriadok. V kolektíve odsúdených sa zúčastnil konfliktných situácií. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný bol štyrikrát, naposledy dňa 18.03.2020 umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na päť dní za neplnenie zákonných povinností. Počas výkonu trestu odňatia slobody absolvoval osvetovo-vzdelávací program „Právo na každý deň“. Voľný čas trávi čítaním dostupnej literatúry, sledovaním televízie a hraním kartových hier. Do športových aktivít sa zapojil, preferoval individuálne posilňovanie a futbal. Voľný čas sa snaží využívať zmysluplne. V súčasnosti je opakovane pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Euroobuv, kde podáva primerané pracovné výkony. V minulosti na rovnakom pracovisku podával podpriemerné výkony. Od 01.02.2018 do 23.03.2020 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Terminals. Jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu sa zapojil. Do svojich desiatich rokov vyrastal v úplnej rodine, neskôr sa rodičia rozviedli a spolu s bratom zostal v ich striedavej starostlivosti. Otec: Juraj Belák; matka: Jana Beláková, rod. Kováčová. Po absolvovaní základnej školy pokračoval v štúdiu na strednej odbornej škole v odbore marketing, štúdiom pre nedostatok prostriedkov a nehody s otcom v treťom ročníku prerušil. Neskôr pracoval ako vodič vysokozdvížneho vozíka, skladník a napokon ako sanitár. V období pred vzatím do výkonu väzby nebol riadne zamestnaný. Je slobodný, bezdetný. Počas výkonu trestu odňatia slobody udržiaval kontakt dostupnými formami s matkou, starou matkou a bratom. Odsúdený nebol zaradený do skupinových foriem práce. V zaobchádzaní bol aplikovaný individuálny prístup zameraný na dôsledné dodržiavanie platných interných a spoločenských noriem. Individuálne poradenstvo bolo zamerané na zmenu doterajších závadných postojov a posilnenie zodpovednosti a sebadisciplíny. Možno konštatovať, že odsúdený neplní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania nepriaznivá (experimentovanie s drogami, ukončené základné vzdelanie, v sledovanom období nebol riadne zamestnaný). Trestná minulosť odsúdeného, viď odpis registra trestov. Voči menovanému nie je v súčasnosti vedené ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečne prepustenie a neodporúčam ho podmiennečne prepustiť.“

Koniec hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

Z oboznámeného trestného rozsudku OS Nitra, sp. zn.: 33T/136/2017 zo dňa 05.03.2018, súd zistil, že bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania :

- v bodoch 1/ až 3/pokračovací zločin krádeže podľa § 212 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Tr. zákona, v bode 2/ v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zákona a v bode 3/ dokonaný,
- v bodoch 4/ a 6/pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1 Tr. zákona v súbehu so zločinom krádeže podľa § 212 odsek 1, odsek 4 písmeno b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Tr. zákona a
- v bode 5/prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Tr. zákona v súbehu s prečinom neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Tr. zákona, za čo mu súd uložil súhrnný a spoločný

trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 2 (dva) mesiace so zaradením do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia.

Z oboznámeného trestného rozkazu OS Nitra, sp. zn.: 2T/107/2015 zo dňa 10.11.2015, súd zistil, že bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace, pričom uznesením (OS Nitra, sp. zn.: 2T/107/2015) zo dňa 25.06.2018 bolo konštatované, že odsúdený sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu v ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 6 záznamov, pričom ide najmä o majetkovú trestnú činnosť resp. o spáchanie prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu a dodal nasledovné: „ja by som chcel povedať že som si vedomý, že som spravil chybu. Nebudem sa z toho vyvinovať Chcem aby môj život išiel iným smerom ako doteraz. Veľmi ma to mrzí, že som skončil tu vo výkone trestu. Bol by som rád aby mi bola daná druhá šanca.“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že hodnotenie odsúdeného je aktuálne a nedošlo v ňom k ďalším zmenám s výnimkou začatia disciplinárneho konania voči odsúdenému, pričom záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci záverečného návrhu uviedol nasledovné: „navrhujem žiadosť ods. zamietnuť.“

Odsúdený v rámci záverečného návrhu uviedol: „žiadam byť podmiennečne prepustený, rád by som išiel domov.“

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že vzhľadom na obsah hodnotenia ústavu mal súd za to, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. Správanie odsúdeného v zmysle hodnotenia nebolo vždy na požadovanej úrovni. Odsúdený mal evidovaných viacero negatívnych záznamov, aktuálne sa dokonca nachádza v diferenciačnej skupine C, t. j. v režime s vyššou mierou obmedzení. Možno tiež podotknúť, že porušenia režimu odsúdeným nie sú iba minimálnej, ale v zmysle obsahu hodnotenia aj vyššej závažnosti, pričom aj uložené tresty sú vyššej závažnosti. Odsúdený je spolu 4-krát potrestaný, čo je v prípade osoby, ktorá žiada o podmiennečne prepustenie neobvyklý jav. Celkovo možno 1. materiálnu podmienku považovať za nespĺnenú, odsúdený má evidované 4 disciplinárne tresty a žiadnu odmenu, pričom vzhľadom na pobyt vo výkone trestu od tohto pre konštatovanie polepšenia možno očakávať minimálne zahladenie disciplinárnych trestov (najmä uložením odmien) a získanie patričného počtu odmien - vzhľadom na nástup výkonu trestu (05.03.2018) minimálne niekoľkých disciplinárnych odmien. Je nevyhnutné poukázať, že odsúdený má evidované aj menej závažné porušenia režimu, ktoré neskončili uložením trestu (alebo bol tento zahladený- pozn. súdu). Z takéhoto hodnotenia potom súd vyhodnotil správanie odsúdeného ako zjednodušene povedané viac ako podpriemerné.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto taktiež nie je splnená, nakoľko podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. V zmysle uvedeného súd poukazuje najmä na špeciálnu recidívu odsúdeného vo vzťahu k páchaniu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, pričom aj celkový počet odsúdení je nepochybne vysoký (na tomto mieste je potrebné dodať, že aj v prípade odsúdení, pri ktorých sa na odsúdeného hľadí ako na netrestaného, na tieto odsúdenia možno prihliadnuť ako na istú formu osobnostnej charakteristiky, resp. na preukázanie určitej tendencie v správaní, t.j. nie ako na odsúdenia, ale napríklad ako na delikty inej ako trestnoprávnej povahy, navyše odsúdený je pomerne mladým jedincem, už aj tak 6-krát súdne trestaným).

V prípade odsúdeného je teda, vzhľadom na jeho kriminálne narušenie, riziko sociálneho zlyhania vyššie ako malé (podľa hodnotenia sa prognóza javí ako priaznivá, súd však vzhliadol aj na nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti) a je možné zhodnotiť, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ takým výchovným vplyvom, aby bol odsúdený schopný viesť na slobode riadny život. Súd pripomína, že samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t.j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (tým skôr, že riadne správanie odsúdeného de facto absentovalo). Odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu v zmysle hodnotenia správal kolísavo a miestami problematcky, pričom je zrejme, že jeho správanie nebolo bezproblémové a hoci je možné, že vyvíjal aj snahu po nápravu, táto bola zjavne nedostatočná a v prípade odsúdeného nie je dôvodné aplikovať tak významný inštitút, ako je podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Je taktiež potrebné dodať, že odsúdeného spravidla možno prepustiť iba v prípade, ak spĺňa predpoklady na podmiennečné prepustenie a v prípade odsúdeného, tento v zmysle záverov hodnotenia riaditeľa ÚVTOS ani čiastočne nespĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie (pozn. vyhláška MS SR č. 368/2008 Z. z. ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov v ustanovení § 68 ods. 2 písm. b) a c) umožňuje riaditeľovi navrhnúť podmiennečné prepustenie aj odsúdeného, ktorý čiastočne spĺňa zákonnej podmienky a to s probačným dohľadom, pričom je potrebné dodať, že v prípade čiastočného splnenia predpokladov riaditeľ ÚVTOS spravidla navrhuje takéto podmiennečné prepustenie odsúdeného, z čoho možno nepriamo dovodiť, že osoba ods. Beláka je vnímaná v značne negatívnom svetle, keďže aj osoby s adaptačnými problémami bývajú vyhodnotené ako čiastočne vyhovujúce, z čoho jasne vyplýva závažnejší charakter nedostatkov na strane odsúdeného), teda záver, že riaditeľ ÚVTOS neodporúča podmiennečné prepustenie odsúdeného je aj pri rozhodovacej činnosti súd ojedinelý.

Súd poukazuje na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej má druhá materiálna podmienka väzbu na prvú, teda v prípade ak odsúdený neposkytuje dostatočnú záruku správaním vo výkone trestu, nie je daný ani predpoklad vedenia riadneho života po výkone trestu (k tomu viď napr. uznesenie KS v Trnava, sp. zn.: 6Tos/2/2020 zo dňa 02.04.2020). Uvedené konštatovanie však konajúci súd chápe ako pravidlo,

z ktorého môžu existovať ojedinelé výnimky (napr. u odsúdeného absentujú disciplinárne odmeny z dôvodu mimoriadne závažných zdravotných problémov a pod.), avšak v danom prípade súd nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa svedčiace v prospech odsúdeného.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky, žiadosť o podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.